

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2023

IT-TMIEN SENA	L-ISTORJA	IL-HIN: Siegha
---------------	-----------	----------------

L-Isem: _____ Il-Klassi: _____

1. Aghmel sinjal taht it-tifsira t-tajba għal dawn it-termini użati fl-istorja.

1.1 Saga:	storja rrakkuntata	ktieb reliġjuż	xabla tal-Vikingi
1.2 Qadi:	kaptan tad-dejma	mexxej Għarbi	mexxej reliġjuż
1.3 Ħarag:	taxxa	liġi	kastig
1.4 Karavella:	dghajsa bl-imqadef	sala fil-kastell	xini bil-qluġh
1.5 Affresk:	bini medjevali	pittura mal-ħajt	statwa tal-irħam
1.6 Katapulta:	makkinarju tal-gwerra	makkinarju għall-bini	għodda tal-għalqa

(Total: 6 marki)

2. Immarka b'☒ biex turi jekk kull sentenza hix Kawża jew Konsegwenza tal-Kruċjati.

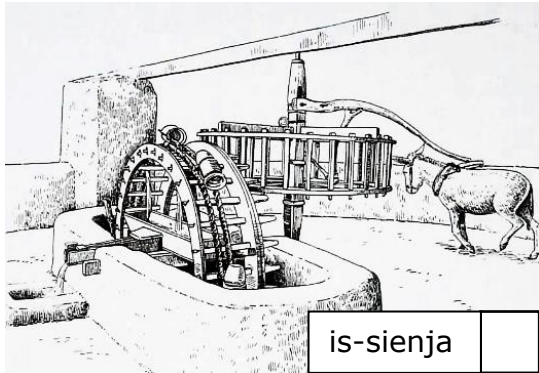

Il-Papa Urbanu II qed jagħti l-prietka fi Klermont fl-1095

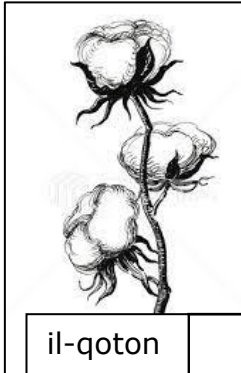
		Kawża	Konsegwenza
2.1	Sar diffiċli li pellegrini Nsara jżuru l-Art Imqaddsa.	☐	☐
2.2	Il-prietka tal-Papa Urbanu II fi Klermont.	☐	☐
2.3	Inbnew ħafna kastelli fl-Art Imqaddsa.	☐	☐
2.4	Twaqqfu diversi ordnijiet militari ta' Kavallieri.	☐	☐
2.5	It-Torok rebħu ħafna mill-artijiet tal-Bizantini.	☐	☐
2.6	Żdiedet il-mibegħda bejn l-Insara u l-Musulmani.	☐	☐

(Total: 6 marki)

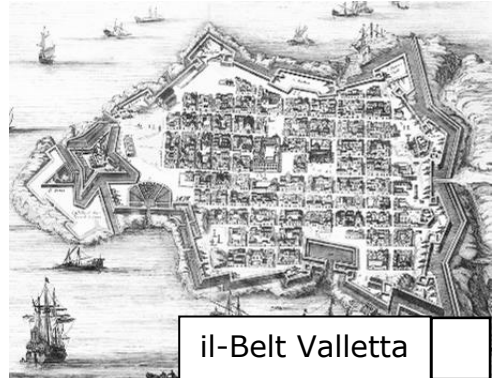
3. Immarka b'☒ il-hames stampi li juru l-influwenza tal-ħakma Għarbija f'Malta. Ikteb fil-kaxxi l-vojta.

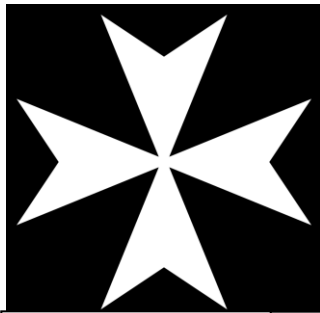
is-sienja

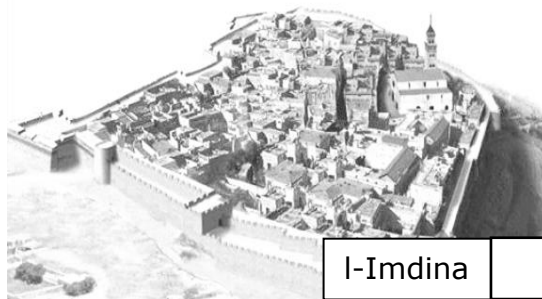
il-qoton

il-Belt Valletta

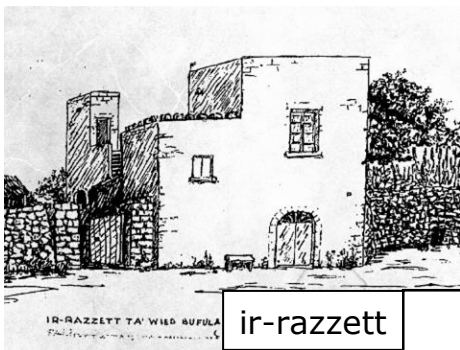
is-Salib ta' Malta

l-Imdina

kappella

ir-razzett

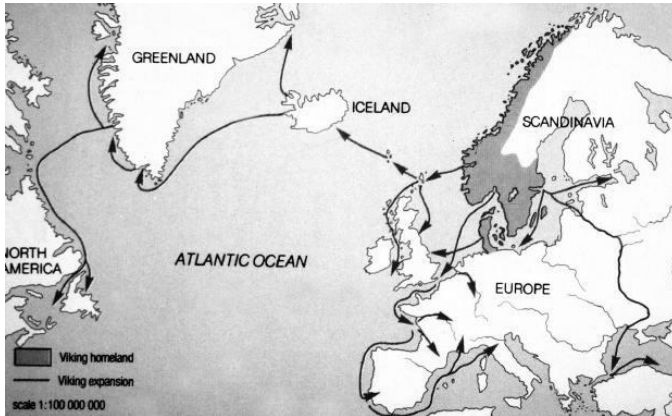
il-pastizzi

IL-LINGWA MALTIJA

(Total: 10 marki)

4. Hares lejn dawn is-sorsi dwar il-Vikingi u n-Normanni u wiegħeb kif mitlub.

Mappa li turi l-vjaġġi tal-Vikingi

Attakk tal-Vikingi

Parti mit-tapizzerija ta' Bayeux li turi kif in-Normanni rebħu lill-Ingilterra fl-1066

4.1 Aghmel sinjal taħt l-artijiet minn fejn originaw il-Vikingi.

mill-Balkani mill-iSkandinavja mill-pajjiżi Baltiċi (2)

4.2 Uża l-mappa u semmi **żewġ** postijiet fejn ivvjaġġaw jew attakkaw il-Vikingi.

_____ (4)

4.3 Aghmel sinjal taħt l-art fejn marru jgħixu l-Vikingi li saru Normanni.

it-Tramuntana ta' Franza l-Ingilterra l-Italja t'Isfel (2)

4.4 It-tapizzerija ta' Bayeux saret f'tit snin wara l-Battalja ta' Hastings, allura ngħidu li hi sors

primarju sekondarju terzjarju (2)

4.5 Fl-attakki tagħhom il-Vikingi u n-Normanni kienu jużaw dgħajjes imsejġha

knarr longboats vaxxelli (2)

(Total: 12-il marka)

5. Aqra dan is-sors u wieġeb il-mistoqsijiet dwar Żmien ir-Rinaxximent.

Ir-Rinaxximent kien żmien fl-istorja li ġie wara l-Medjuevu. Fir-Rinaxximent reġà qam interess fil-kultura taż-Żmien Klassiku, jiġifieri tal-Greċja u Ruma tal-Qedem. L-invenzjoni tal-magna tal-istampar, tal-kumpass marittimu u tal-porvli ġabu wkoll bidla kbira. Saru skoperti u esplorazzjoni ta' kontinenti ġodda, bidla fl-istudju tal-astronomija, tnaqqis fis-sistema fevdali u żieda fil-kummerċ. Ir-Rinaxximent kien għalhekk żmien ta' qawmien mill-ġdid.

5.1 Poġġi dawn il-perjodi tal-istorja wara xulxin f'ordni kronoloġiku. Ibda billi tikteb in-numru **1** għall-eqdem perjodu.

____ Medjuevu ____ Rinaxximent ____ Klassiku (3)

5.2 Fir-Rinaxximent qam interess fil-kultura ta' liema **żewġ** ċiviltajiet tal-qedem? (2)

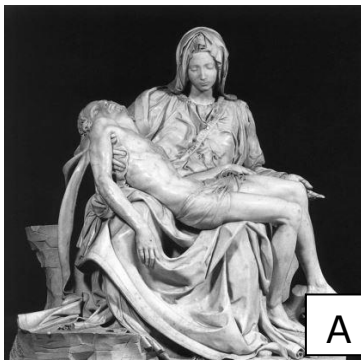
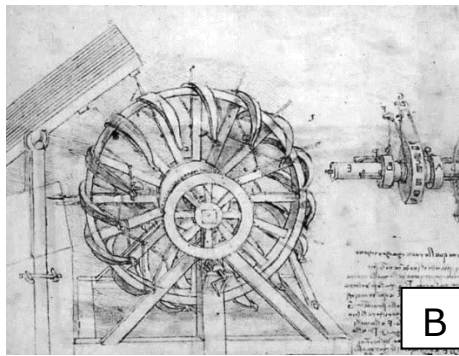
5.3 Spjega **żewġ bidliet** li ġabet magħha **wahda mill-invenzjonijiet** ta' Żmien ir-Rinaxximent imsemmija fis-silta.

a. _____
_____ (2)

b. _____
_____ (2)

(Total: 9 marki)

6. Qabbel kull stampa mal-kategorija t-tajba fit-tabella billi tikteb l-ittri.

Pittura	Arkitettura	Skultura	Letteratura	Xjenza	Inġinerija

(Total: 6 marki)

7. Qabbel l-esploraturi mal-kontribut li taw bil-vjaġġi tagħhom. Ikteb in-numru ta' kull esploratur f'dejn is-sentenza li taqbel.

7.1	Marco Polo		L-ewwel li għamel vjaġġ ta' esplorazzjoni bil-baħar madwar id-dinja.
7.2	Bartilmew Diaz		Wara li skopra l-kontinent tal-Amerika, bosta Ewropej bdew jesploraw u jagħmlu kummerċ ta' prodotti ġodda.
7.3	Vasco Da Gama		Ivvjaġġa lejn l-Asja u ċ-Ċina u ġab għarfien dwar dawn il-postijiet fost l-Ewropej.
7.4	Kristofru Kolombu		Wasal sal-ponta t'isfel tal-Afrika (Cape of Good Hope).
7.5	Ferdinand Magellan		Skopra rotta ta' kummerċ bil-baħar bejn l-Ewropa u l-Indja billi vvaġġa madwar l-Afrika.

(Total: 10 marki)

8. Aqra dawn is-sorsi dwar il-Gwerer tal-Kruċjati u wieġeb kif mitlub.

Sors A

Ittra minn Rikardu lil Saladin
dwar Ġerusalemm.

Dwar Ġerusalemm, dan hu l-post
ta' qima għalina, u aħna m'aħna
qatt ser naċċettaw li nċeduha,
anke jekk nibqgħu niġġieldu
għaliha sal-aħħar raġel. Dwar
l-art, kulma rridu hi l-art fil-
punent tal-Ġordan.

Sors B

Ittra minn Saladin lil Rikardu.

Din il-belt hi aktar importanti għalina, għax
kien hawn li l-Profeta tagħna għamel il-vjaġġ
mirakoluż... Hu għalhekk inaċċettabbli
għalina l-Musulmani li nitilquha minn idejna.
Din l-art minn dejjem kienet tagħna u
l-preżenza tagħkom hi għal ftit żmien... u
għalhekk sakemm nibqgħu fi gwerra, aħna
mhux ser inħallukom tgawduha.

8.1 Fejn seħnew il-Gwerer tal-Kruċjati? Aghżel it-tajba.

I-Arabja I-Asja il-Palestina I-Afrika ta' Fuq (2)

8.2 Poġġi dawn iż-żewġ mexxejja fil-post it-tajjeb.

ir-re Rikardu is-sultan Saladin

a. il-mexxej tal-Insara: _____ (1)

b. il-mexxej tal-Musulmani: _____ (1)

8.3 Mis-sorsi spjega għaliex il-belt ta' Ġerusalemm kienet importanti għaž-żewġ
mexxejja.

_____ (2)

8.4 Sib u iktib dik il-parti minn kull sors li turi biċ-ċar li la r-re Rikardu u lanqas is-
sultan Saladin ma kienu lesti li jċedu l-belt ta' Ġerusalemm.

Sors A _____
_____ (2)

Sors B _____
_____ (2)

8.5 Semmi kawża prinċipali li tat bidu għall-Gwerer tal-Kruċjati.

_____ (2)

8.6 Kif waslu fi tmiemhom dawn il-gwerer?

_____ (2)

(Total: 14-il marka)

9. Hares lejn din l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet dwar il-Kruċjati.

Pellegrini quddiem il-belt ta' Ġerusalem

9.1 Għaliex pellegrini Nsara kienu jagħmlu vjaġġ twil mill-Ewropa biex imorru Ġerusalem?

_____ (2)

9.2 B'liema isem kienu jirreferu għal din l-art il-pellegrini?

_____ (2)

9.3 Spjega għaliex dan il-vjaġġ kien ikun diffiċli u perikoluż.

_____ (4)

9.4 X'għajjnuna kienu jagħtu l-Kavallieri tal-ordnijiet militari f'din l-art lill-pellegrini Nsara?

_____ (4)

(Total: 12-il marka)

10.1 Uri kif il-fdalijiet ta' ċimiterju Musulman fir-Rabat, il-Ħagra ta' Majmuna (1174) u ċ-ċensiment ta' Ġilbertu (1241) juru li r-religjon Musulmana baqgħet tintuża f'Malta wara l-wasla tan-Normanni fl-1091.

10.2 Żewg legġendi dwar in-Normanni f'Malta: Miġra l-Ferħa u l-Bandiera Maltija.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Tmjem il-karta